

Bruselj, 22. februar 2021
(OR. en)

6326/21

COHOM 32
COPS 62
CONUN 15
COASI 24
MAMA 28
COEST 44
COAFR 51
DEVGEN 30
CFSP/PESC 152

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	22. februar 2021
Prejemnik:	delegacije

Zadeva:	Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2021
---------	--

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2021, ki jih je Svet odobril na 3785. seji 22. februarja 2021.

Sklepi Sveta o prednostnih nalogah EU v forumih ZN za človekove pravice za leto 2021

1. EU je zavezana spoštovanju, varovanju in uveljavljanju človekovih pravic, demokracije in pravne države ter enoglasno podpira sistem ZN za človekove pravice kot temelj svojega zunanjega delovanja. Spodbujanje globalnega sistema za človekove pravice je v središču prizadevanj EU za krepitev multilateralizma in vodilne vloge EU pri podpiranju na pravilih temelječega mednarodnega reda. V zvezi s **pandemijo COVID-19**, ki je še poglobila obstoječe neenakosti in nesorazmerno prizadela osebe v ranljivem položaju, se Evropska unija zavezuje, da bo skrb za vse človekove pravice, tudi za zmožnost žensk in deklet, da neomejeno uresničujejo človekove pravice, ter za pravice invalidov, starejših oseb in otrok ostala temelj odziva na pandemijo in globalnega okrevanja. EU podpira učinkovito uresničitev poziva generalnega sekretarja ZN k ukrepanju na področju človekovih pravic ter njegovo vodilno vlogo v prizadevanjih, da se človekove pravice umestijo v središče odziva na COVID-19.
2. EU bo še naprej spremljala razmere na področju človekovih pravic po svetu ter **obsojala kršitve in zlorabe človekovih pravic**, kjer koli bodo storjene, pri tem pa uporabila vse razpoložljive instrumente, tudi globalni režim sankcij EU na področju človekovih pravic, nadalje pa ponovno poudarja, da so človekove pravice univerzalne, nedeljive, soodvisne in medsebojno povezane. Države in nedržavne akterje bo pozivala, naj preprečujejo in obravnavajo kršitve in zlorabe ter sprejmejo takojšnje ukrepe za njihovo odpravo, ter tako spodbujala pravičnost, prevzemanje odgovornosti in boj proti nekaznovanosti.
3. EU bo v celoti podpirala delo in mandat **visoke komisarke ZN za človekove pravice in njenega urada** ter pozivala vse države, naj spoštujejo njeno neodvisnost in z njo sodelujejo, da bi lahko učinkovito izvajala svoj mandat, ter zagotovijo ustrezno financiranje. Z drugimi se bo še naprej povezovala v partnerstva, da se razreši kronično nezadostno financiranje stebra ZN za človekove pravice. Vztrajala bo, da človekove pravice ne bi smele biti instrumentalizirane, razprave pa morajo temeljiti izključno na dejstvih.

4. EU bo še naprej **uporabljala vsa razpoložljiva orodja**, da bi izpolnila svoje zaveze glede človekovih pravic, tudi v okviru Sveta ZN za človekove pravice, Generalne skupščine ZN, Varnostnega sveta ZN in drugih ustreznih forumov, skladno s Pogodbo EU in Ustanovno listino ZN. Obravnavala bo razmere v tretjih državah in določila program ključnih tematskih vprašanj. Še naprej bo sodelovala pri **krepitvi Sveta za človekove pravice**, tudi z utrjevanjem povezave med New Yorkom in Ženevo, pri čemer priznava njegovo edinstveno vlogo in dodano vrednost. Opozarjala bo, da bi morali vsi člani ZN, zlasti člani Sveta za človekove pravice, spoštovati najvišje standarde na področju človekovih pravic ter v celoti sodelovati s Svetom za človekove pravice in njegovimi mehanizmi. Dejavno bo sodelovala pri **pregledu sistema organov za spremljanje pogodb** ter ponovno poudarja svojo trdno zavezanost izboljšanju učinkovitosti in uspešnosti sistema, ohranitvi celovitosti in neodvisnosti zadevnih organov za spremljanje ter krepitvi zaščite imetnikov pravic. **Še naprej bo zagovarjala in podpirala delo** in neodvisnost **posebnih postopkov** kot bistvenega sestavnega dela sistema ZN za človekove pravice. Tudi v prihodnje bo pozivala vse države, naj pristopijo k **pogodbam o človekovih pravicah** in v celoti izvajajo njihove določbe na nacionalni ravni. Ostala bo zavezana boju proti nekaznovanosti in bo neomajno podpirala Mednarodno kazensko sodišče; poziva k vsesplošni ratifikaciji Rimskega statuta in polnemu sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem.

5. EU še naprej podpira zagovornike človekovih pravic in organizacije civilne družbe ter si bo tudi v prihodnje prizadevala za izboljšanje preprečevanja in odzivanja za zaščito zagovornikov človekovih pravic, zlasti zagovornic človekovih pravic ter tistih, ki delujejo na področju zemljiških pravic, okolja, pravic domorodnih ljudstev in pripadnikov manjšin, pravic LGBTI oseb in pravic delavcev, pa tudi vseh drugih zagovornikov človekovih pravic v ranljivem položaju. EU bo še naprej odločno obsojala grožnje proti zagovornikom človekovih pravic, napade nanje ter uboje zagovornikov človekovih pravic. Zlasti bo pozorna na primere represalij proti zagovornikom človekovih pravic po njihovem sodelovanju s sistemom ZN ter bo še naprej podpirala prizadevanja pomočnika generalnega sekretarja ZN za človekove pravice na tem področju. Okrepila bo podporo zagotavljanju spodbudnega okolja za civilno družbo ter nasprotovala nesorazmernim pravnim in upravnim omejitvam za organizacije civilne družbe, ki omejujejo zmožnost njihovega delovanja, med katerimi so na primer obremenjujoča pravila registriranja in omejitve pri prejemanju finančnih sredstev ali upravna omejitve pri registraciji organizacij.
6. EU bo v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami odločno spodbujala in krepila mednarodna prizadevanja za **enakost spolov** in opolnomočenje žensk ter za to, da bi lahko vse ženske in dekleta neomejeno uresničevale vse človekove pravice. Izkoristila bo vsako priložnost za ponovno potrditev veljavnosti teh zavez v vseh ustreznih forumih, tudi v Komisiji ZN za položaj žensk. Še naprej bo tudi spodbujala vključevanje vidika spola v forumih ZN za človekove pravice.

7. EU ostaja zavezana zagovarjanju, varstvu in uveljavljanju vseh človekovih pravic ter doslednemu in učinkovitemu izvajanju Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepnih dokumentov konferenc o njunem pregledu; v zvezi s tem bo še naprej dejavna tudi na področju **spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic**. Ob upoštevanju tega znova potrjuje zavezanost zagovarjanju, varstvu in uveljavljanju pravice vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad vsem, kar je povezano z njegovo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, ter da o tem odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Poleg tega poudarja, da je v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem potreben vsesplošen dostop do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.
8. Naloga EU bo tudi v prihodnje preprečevanje in preganjanje vseh oblik spolnega nasilja in **nasilja na podlagi spola**, vključno z nasiljem v družini, ter kaznovanje storilcev, kar je tudi naloga Skupine prijateljev za odpravo nasilja nad ženskami in dekleti, ki jo vodi EU. EU znova poudarja, da je treba moške in dečke vključiti v odpravljanje nasilja na podlagi spola in neenakosti med spoloma ter v obravnavanje diskriminatornih družbenih norm in boj proti spolnim stereotipom. Nadaljevala bo izvajanje RVSZN 1325 in sorodnih resolucij Varnostnega sveta ZN o ženskah, miru in varnosti, pri čemer si bo prizadevala za polno in enakopravno udeležbo žensk ter vključevanje vidika spola v vse mirovne in varnostne pobude.

9. EU bo tudi v prihodnje spodbujala in varovala vse pravice vseh otrok, zlasti tistih v ranljivem položaju, pri čemer bo v celoti spoštovala splošna načela in določbe Konvencije ZN o otrokovih pravicah in njenih izbirnih protokolov¹. Tesno bo sodelovala z ZN, zlasti s posebnima predstavnicama generalnega sekretariata za otroke v oboroženih spopadih in za vprašanje nasilja nad otroki. V letu **2021, ki je bilo razglašeno za mednarodno leto za odpravo dela otrok**, bo zagovarjala pobude, katerih cilj je odprava vseh oblik dela otrok in prisilnega dela po vsem svetu, ter podpirala Mednarodno organizacijo dela pri njihovem izvajanju.
10. EU bo tudi v prihodnje **ostro nasprotovala vsem oblikam diskriminacije**, tudi na podlagi spola, rase, etničnega ali socialnega porekla, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in spolne identitete. Ponovno tudi poudarja, da je zavezana enakosti in nediskriminaciji ter pravici vseh oseb do uživanja vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Dosledno in konstruktivno bo sodelovala v mandatih ZN, usmerjenih v boj proti nasilju in vsem oblikam diskriminacije, ter bo podpirala nadaljnje delo ZN v zvezi s tem.
11. Zlasti spričo **20. obletnice sprejetja deklaracije in akcijskega programa iz Durbana** bo EU v ZN še naprej konstruktivno sodelovala v boju proti rasizmu, rasni diskriminaciji, ksenofobiji in s tem povezani nestrpnosti po vsem svetu ter si prizadevala za celovito in učinkovito izvajanje Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Še naprej bo opozarjala na potrebo po racionalizaciji in povečanju učinkovitosti različnih obstoječih mehanizmov spremljanja izvajanja deklaracije in akcijskega programa iz Durbana.

¹ Vse države članice EU niso ratificirale vseh izbirnih protokolov h Konvenciji o otrokovih pravicah.

12. EU se bo tudi v prihodnje zavzemala za spodbujanje in varstvo **svobode veroizpovedi ali prepričanja**. Obsojala bo diskriminacijo, nestrpnost, nasilje in preganjanje ljudi na podlagi veroizpovedi ali prepričanja, ne glede na to, proti komu je usmerjeno in kdo ga izvaja. Zagovarjala in varovala bo pravico vsakogar do pripadanja ali nepripadanja veroizpovedi ali do prepričanja, do izražanja ali spremembe svoje veroizpovedi ali prepričanja, hkrati pa obsojala kriminalizacijo verskega odpadništva in zlorabo zakonov o bogokletstvu. Še naprej bo spodbujala in ščitila pravico do svobode izražanja ter podpirala medverski dialog kot učinkovito orodje za uveljavljanje človekovih pravic. Sodelovala bo v prizadevanjih ZN za preprečevanje konfliktov, spravo in mediacijo ter pri tem spodbujala prizadevanja za zaščito verske dediščine ob polnem spoštovanju človekovih pravic.
13. EU bo še naprej pozivala vse države, naj spoštujejo, varujejo in uresničujejo **človekove pravice pripadnikov manjšin**, tudi narodnih, etničnih, verskih in jezikovnih. Nasprotovala bo vsem oblikam spodbujanja k nasilju ali sovraštvu ter sovražnemu govoru na spletu in drugje, vendar hkrati dosledno zagovarjala pravico do svobode mnenja in izražanja. Še naprej bo izražala zaskrbljenost zaradi nenehnih kršitev in zlorab pravic, zagrešenih zoper pripadnike manjšin, kot na primer v Kamerunu, Mjanmaru/Burmi, Pakistanu, Ruski federaciji in na območjih vzhodne Ukrajine, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade. EU bo v zvezi z nezakonito priključitvijo Avtonomne republike Krim in mesta Sevastopol Ruski federaciji ruske oblasti še naprej pozivala, naj spoštujejo pravice vseh oseb, tudi tistih, ki pripadajo etničnim, narodnim in verskim manjšinam. Še naprej bo z veliko zaskrbljenostjo spremljala razmere v avtonomni ujugurski pokrajini Sinkiang na Kitajskem, zlasti kar zadeva obstoj obsežne mreže političnih prevzgojnih taborišč, vsesplošni nadzor in sistematično omejevanje svobode veroizpovedi ali prepričanja ter poročila o prisilnem delu in prisilni kontracepciji, uvedenih zoper Ujgure in druge manjšine. Tudi v prihodnje bo pozivala k spoštovanju svobode izražanja, kulturne raznovrstnosti in svobode veroizpovedi ali prepričanja, zlasti v avtonomni ujugurski pokrajini Sinkiang, avtonomni pokrajini Tibet in avtonomni pokrajini Notranja Mongolija.

14. EU bo še naprej zagovarjala Deklaracijo ZN o pravicah **domorodnih ljudstev** in dejavno sodelovala na forumih, na katerih se razpravlja o njihovih pravicah. Še naprej si bo prizadevala za večjo udeležbo predstavnikov in institucij domorodnih prebivalcev v ustreznih organih Združenih narodov pri vprašanjih, ki jih zadevajo.
15. EU bo poudarjala povezavo med **človekovimi pravicami in okoljem** ter podpirala ukrepe za obravnavo resnih posledic podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja za neomejeno uresničevanje človekovih pravic, vključno s pravico do varne pitne vode in sanitarne oskrbe. Poleg tega bo opozarjala na pomen zagotavljanja dostopa do informacij, sodelovanja javnosti pri odločanju in dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah. Še naprej bo pozivala države, naj bodo ambicioznejše in nujno izpolnijo svoje zaveze iz Pariškega sporazuma in drugih večstranskih okoljskih sporazumov. Tudi v prihodnje bo dejavno sodelovala pri resolucijah ZN o povezavi med človekovimi pravicami ter podnebjem in okoljem, pa tudi v tekočih razpravah o pravici do zdravega okolja, pri čemer bo ponovno potrdila svojo trdno zavezanost ustreznim mandatom ZN.
16. EU je zavezana uresničevanju agende ZN za **trajnostni razvoj** do leta 2030 v Evropi in po svetu. Zavzemala se bo za to, da bo v jedru vseh pobud, povezanih s cilji trajnostnega razvoja, pristop, ki temelji na človekovih pravicah in zajema vse človekove pravice, najsi gre za državljanske, politične, ekonomske, socialne ali kulturne pravice. Še naprej bo poudarjala, da pravica do razvoja temelji na tem, da so človekove pravice po svoji naravi univerzalne, nedeljive, soodvisne in medsebojno povezane ter da so posamezniki osrednji akterji in gonilna sila razvojnega procesa.

17. EU bo tudi v prihodnje dejavno sodelovala v forumih ZN, da bi opozarjala na vpliv **novih in uveljavljajočih se digitalnih tehnologij** na človekove pravice. Še naprej bo poudarjala, da človekove pravice veljajo tako na spletu kot zunaj njega, zagovarjala odprt, svoboden in varen internet ter pravico do zasebnosti in varstva podatkov, obravnavala primere samovoljnega in množičnega nadzora ter se ob polnem spoštovanju mednarodnega prava na področju človekovih pravic borila proti omejevanju dostopa do interneta, spletni cenzuri, sovražnemu govoru, dezinformacijam in kibernetiski kriminaliteti. Pri snovanju, razvoju, uvajanju, ocenjevanju in uporabi umetne inteligence bo zagovarjala pristop, ki temelji na človekovih pravicah. Še naprej bo dejavno vključena v izvajanje časovnega načrta generalnega sekretarja ZN za digitalno sodelovanje in bo sodelovala s Svetom za človekove pravice pred objavo poročila njegovega posvetovalnega odbora o človekovih pravicah in tehnologijah. Spodbujala bo medijsko in informacijsko pismenost kot ključno dolgoročno sredstvo v boju proti dezinformacijam.
18. EU bo tudi v prihodnje pozivala vse države, naj zagotovijo pravilno delovanje **demokratskih institucij, spoštovanje pravne države** in načel dobrega upravljanja ter neodvisnost sodstva in se borijo proti nekaznovanosti in neenakosti. Države bo pozivala, naj spoštujejo pravico do resničnega sodelovanja v javnih zadevah, svobodo mirnega zbiranja in združevanja, pa tudi svobodo mnenja in izražanja na spletu in drugje. Še naprej bo odločno obsojala grožnje in napade, katerih žrtve so novinarji, blogerji in drugi medijski delavci. Tudi v prihodnje bo opozarjala, da so za skladnost nacionalne zakonodaje, politike in ukrepov z obveznostmi po mednarodnem pravu o človekovih pravicah odgovorne države, ki morajo zagotoviti spoštovanje svobode mnenja in izražanja. EU bo še naprej pozorno spremljala okrepljen državni nadzor nad spletnim prostorom in mu nasprotovala. Tudi v prihodnje bo ščitila demokratične procese in spodbujala ukrepe proti dezinformacijam.

Vse omejitve, povezane s pandemijo COVID-19, morajo biti v skladu z mednarodnim pravom s področja človekovih pravic. EU bo še naprej pozorno in z veliko zaskrbljenostjo spremljala stanje človekovih pravic v Azerbajdžanu, Bahrajnu, Bangladešu, Burundiju, Kambodži, Čadu, na Komorih, v Demokratični republiki Kongo, Demokratični ljudski republiki Koreji, Egiptu, Eritreji, Ekvatorialni Gvineji, na Haitiju, v Iranu, Maliju, na Filipinih, v Somaliji, na Šrilanki, v Nikaragvi, Ruski federaciji, Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol, ki ju je Ruska federacija nezakonito priključila, na območjih vzhodne Ukrajine, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade, v Saudovi Arabiji, Tanzaniji, Tadžikistanu, Turčiji, Turkmenistanu, Venezueli, Vietnamu in Zimbabveju. Belorusijo bo še naprej pozivala, naj preneha uporabljati prekomerno silo proti mirnim protestnikom in izpusti vse samovoljno pridržane osebe. EU je globoko zaskrbljena nad razmerami v Mjanmaru/Burmi. Še naprej se bo zavzemala za takojšnjo izpustitev vseh, ki so bili pridržani zaradi vojaškega udara, za ponovno vzpostavitev legitimne civilne vlade ter za spoštovanje človekovih pravic, temeljnih svoboščin in pravne države. Oblasti v Pekingu in hongkonško vlado bo tudi v prihodnje odločno pozivala, naj v Hongkongu spoštujejo pravno državo, človekove pravice, demokratična načela, neodvisno sodstvo in visoko stopnjo avtonomije v skladu s temeljnim zakonom Hongkonga in mednarodnimi zavezami Kitajske. Še naprej bo izražala resno zaskrbljenost zaradi stalnega negativnega trenda krčenja prostora za opozicijo, civilno družbo, zagovornike človekovih pravic in neodvisne glasove v Ruski federaciji.

19. EU bo v vseh okoliščinah še naprej odločno nasprotovala **smrtni kazni**. Države, ki so že odpravile smrtno kazen, bo spodbujala k ratifikaciji drugega izbirnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah. Obsojala bo uporabo smrtne kazni in pozivala zadnje države, ki jo še uporabljajo, naj jo odpravijo ali vsaj uvedejo moratorij kot prvi korak do njene popolne in zakonske odprave, države, v katerih moratorij že velja, pa bo spodbujala k sprejetju ukrepov za njeno popolno odpravo.

20. EU bo tudi v prihodnje obsojala zelo razširjene primere **mučenja** in drugega okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja po svetu, ki jih je pandemija COVID-19 še zaostрила, ter si prizadevala za izkoreninjenje teh praks po vsem svetu. Še naprej bo prek Združenja za prepoved trgovine z izdelki za mučenje podpirala prizadevanja za prepoved trgovine z blagom, ki se uporablja za izvršitev smrtne kazni in mučenje. Še naprej z veliko zaskrbljenostjo spremlja številne prijavljene primere mučenja in slabega ravnanja, zlasti v Burundiju, Ruski federaciji (zlasti na območju Republike Čečenije), Avtonomni republiki Krim in Sevastopolu, ki ju je Ruska federacija nezakonito priključila, na območjih vzhodne Ukrajine, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade, v Demokratični republiki Kongo, Demokratični ljudski republiki Koreji, Egiptu, Iranu, Libiji, Mjanmaru/Burmi, Nikaragvi, Pakistanu, Saudovi Arabiji, Južnem Sudanu, Siriji, Venezueli in Jemnu. Še vedno je zelo zaskrbljena zaradi prijavljenih primerov samovoljnih pridržanj, slabega ravnanja in mučenja na Kitajskem ter poziva oblasti, naj jih temeljito raziščejo. Tudi v prihodnje bo obsojala številne prijavljene primere mučenja in drugega okrutnega, nečloveškega ali poniževalnega ravnanja v zaporih in centrih za pridržanje v Belorusiji ter še naprej pozivala k temeljitim in preglednim preiskavi.

21. EU bo še naprej pozivala vse države, naj spoštujejo **mednarodno humanitarno pravo** in pravo o človekovih pravicah ter poskrbijo, da se bo humanitarna pomoč za pomoči potrebno prebivalstvo po vsej državi dostavljala brez omejitev, pravočasno in neovirano ter da bodo humanitarni in zdravstveni delavci učinkovito zaščiteni. Še naprej bo odločno pozivala strani v oboroženih spopadih, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za zaščito civilistov, zlasti žensk in otrok. V zvezi s tem bo tudi v prihodnje pozorno spremljala razmere v Avtonomni republiki Krim in mestu Sevastopol, ki ju je Ruska federacija nezakonito priključila, ter na območjih vzhodne Ukrajine, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade, v Etiopiji, Sahelu, Mjanmaru/Burmi, Afganistanu, Srednjeafriški republiki, na zasedenih palestinskih ozemljih, na katerih mora Izrael spoštovati obveznosti v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom, ter v Libiji, Jemnu in Siriji, kjer morajo vse strani, vpletene v konflikt, še naprej upoštevati in spoštovati mednarodno humanitarno pravo. Še naprej bo pozivala k brezpogojnemu in neoviranemu dostopu ZN in mehanizmov za spremljanje človekovih pravic do vseh ozemelj, regij in konfliktnih območij, tudi gruzijskih separatističnih pokrajin Abhazije in Južne Osetije, Avtonomne republike Krim in mesta Sevastopol, ki ju je Ruska federacija nezakonito priključila, in območij vzhodne Ukrajine, ki trenutno niso pod nadzorom ukrajinske vlade. Strani v sporu v Gorskem Karabahu bo še naprej pozivala k spoštovanju mednarodnega humanitarnega prava. Tudi v prihodnje bo podpirala zbiranje dokazov in dokumentacije o vseh kršitvah mednarodnega humanitarnega prava ter kršitvah in zlorabah mednarodnega prava o človekovih pravicah za namene preiskave in pregona odgovornih oseb. Prav tako bo še naprej podpirala mehanizme, na primer preiskovalne komisije in mednarodne mehanizme z mandatom ZN, da bi se pripravilo vse potrebno, da bi tisti, ki so zagrešili huda kazniva dejanja, zanje odgovarjali.

22. EU spoštuje načela človekovih pravic, ki se nanašajo na **begunce**, notranje razseljene osebe in migrante, pri čemer posebno pozornost namenja otrokom, ženskam in drugim osebam v ranljivem položaju. Njen celovit pristop k migracijam bo še naprej usmerjen na odpravljanje temeljnih vzrokov neregularnih migracij in prisilnih razselitev, podpiranje držav na področju upravljanja migracij, onemogočanje poslovnih modelov tihotapcev migrantov in trgovcev z ljudmi, boljše upravljanje evropskih zunanjih meja in zagotavljanje možnosti za zakonite poti ob doslednem spoštovanju nacionalnih pristojnosti in ustreznem upoštevanju trenutnih razmer, nastalih zaradi pandemije COVID-19. Še naprej bo pozivala vse države, naj onemogočajo trgovino z ljudmi, zaščitijo žrtve, pri čemer naj bodo zlasti pozorne na vidik spola in otroke, ter poskrbijo za učinkovit pregon storilcev.
23. **Terorizem** in organizirani kriminal sta zelo resni grožnji mednarodnemu miru in varnosti. EU vse države poziva, naj pri odzivih na teroristične zločine in organizirani kriminal dosledno spoštujejo mednarodno pravo, zlasti mednarodno pravo o človekovih pravicah, humanitarno pravo in mednarodno pravo o beguncih. V boju proti terorizmu je treba žrtve postaviti v središče ter zagotoviti varstvo in uresničevanje njihovih pravic.
24. EU bo ob deseti obletnici vodilnih načel ZN o **podjetništvu in človekovih pravicah** okrepila sodelovanje v forumih ZN za človekove pravice in s partnerskimi državami, da bi dejavno spodbujala in podpirala njihovo izvajanje po svetu, med drugim s spodbujanjem sprejetja nacionalnih akcijskih načrtov in s prizadevanji za celovit okvir EU. S tem v zvezi bo ustrezno podprla prizadevanja delovne skupine ZN za podjetništvo in človekove pravice za oblikovanje prenovljenega načrta za naslednje desetletje o podjetništvu in človekovih pravicah. Poleg tega bo dejavno sodelovala v razpravah ZN o pravno zavezujočem instrumentu o podjetništvu in človekovih pravicah, na katerih bo zagovarjala instrument, ki bo učinkovito izboljšal zaščito žrtev kršitev in zlorab človekovih pravic, povezanih s poslovanjem podjetij, ter omogočil večjo izenačitev konkurenčnih pogojev po vsem svetu.
-